

नाशिनीम् । अहन्यहनि कर्त्तव्या या भिषम्मिरत-
न्द्रितैः । तपसां तेजसां चैव यशसां वपुषां तथा ।
निधानं योऽव्यथो देवः स ते स्कन्दः प्रसीदत । अह
सेनापतिर्देवो देवसेनापतिर्बभूवुः । देवसेनापरिपुहरः पाठ
त्वां भगवान् गुहः । देव देवस्य महतः पावकस्य च यः
सुतः । गङ्गोभाक्तिकानाञ्च स ते शर्मा प्रयच्छत । रक्त-
माल्याम्बरः श्रीमान् रक्तचन्दनभूषितः । रक्तदिव्यवपुर्देवः
यात त्वां क्रौञ्चसूदनः” १ ।

“अथातः स्कन्दापस्मारप्रतिषेधं व्याख्यास्यामः । वित्तः
शिरीषो गोलोमी सुरसादिश्च यो गणः । परिप्रेक्षे प्रयो-
क्तव्यः स्कन्दापस्मारशान्तये । सर्वगन्धविपक्रान्तु तैलम-
भ्यञ्जने हितम् । क्षोरदृक्कपाये च काकोल्यादौ गणे
तथा । विपक्तव्यं हते वापि पानीयं पयसान्वितम् ।
उत्सादनं वचाहृङ्कुयुक्तं स्कन्दग्रहे हितम् । गृध्रोलू-
कपुरीषाणि केशाहृस्तिनखा हतम् । वृषभस्य च रोभाणि
योऽव्यान्युद्धूपनेऽपि च । अनन्तं कुक्कुटीं विम्बीं मर्क-
टीञ्चापि धारयेत् । पक्कापक्कानि मांसानि प्रसन्नं रुधिरं
पयः । हतोदनो निवेद्यश्च स्कन्दापस्मारिणोऽवटे ।
चतुःपथे च कर्त्तव्यं स्नानमस्य यतात्मना । स्कन्दाप-
स्मारसंज्ञोयः स्कन्दस्य दयितः सखा । विशाखसंज्ञश्च
शिषोः शिवोऽस्तु विक्रताननः” २ ।

“अथातः शकुनीप्रतिषेधं व्याख्यास्यामः । शकुन्यभिपरीतस्य
कार्ये वैद्येन जानता । वेतसाञ्चकपित्यानां निःकाथः
परिप्रेचने । कपायमधुरैस्तैलं कार्यमग्न्यञ्जने शिषोः ।
मधुकोशीरह्नीवैरशारिवोत्पलपद्मकैः । रोध्रप्रियङ्गुमञ्जि-
ष्ठागैरिक्तैः प्रदिहेच्छिगुम् । त्रयोधूतानि चूर्णानि पथ्या-
नि विविधानि च । स्कन्दग्रहे धूपनानि नानीहापि
प्रयोजयेत् । शतान्नरीश्टगौरारुनागदन्तीनिदिग्धिकाः ।
लक्ष्मणां सहदेवोश्च दहतोश्चापि धारयेत् । तिलतण्डु-
लकं माल्यं हरितालं मनःशिला । बलिरेप करञ्जेषु
निवेद्यो नियतात्मना । निकुञ्जे च प्रयोक्तव्यं स्नानमस्य
यथाविधि । स्कन्दग्रहोपशमनं हतं तत्रेह पूजितम् ।
कुर््याञ्च विविधां पूजां शकुन्याः कुसुमैः शुभैः । अन्तरि-
क्षचरा देवी सर्वाङ्गधारभूषिता । अवोसखी तीक्ष्णतण्डु-
शकुनी ते प्रसीदत । उर्ध्वशेना महाकाया पिङ्गाक्षी भैर-
वस्वना । लम्बोदरी शङ्कुकर्णी शकुनी ते प्रसीदत” ३ ।
“अथातो रेवतीप्रतिषेधं व्याख्यास्यामः । अश्वगन्धाजष्टङ्गी
श्च शारिवा सपुनर्त्तवा । सहे विदारी च तथा कपायाः

सेचने हिताः । तैलमभ्यञ्जने कार्यं कुष्ठे सज्जरसेऽपि
वा । धवाश्वकर्णककुमधातकीतिन्दकीषु च । काकोल्या-
दिगणे चैव पानीयं सर्पि रिरिष्यते । कुलत्याः शङ्कुचूर्णञ्च
प्रदेहाः सर्वगन्धिकाः । गृध्रोलूकपुरीषाणि यवा
यवफली हतम् । सन्ध्योरुभयोः कार्यमेतदुद्धूपनं
शिषोः । वरुणारिष्टकमयं रूचकं सेन्दुकं तथा ।
सततं धारयेच्चापि क्षतं वा पौतजीविकम् । शुक्लाः
सुमनसो लाजाः पयः शाल्योदनं तथा । बलिर्द्विवेद्यो
गोतीर्थं रेवत्यै प्रयतात्मना । सङ्गमे च भिषक्-
स्नानं कुर्याद्वातीकुमारयोः । नानावस्त्रधरा देवी चित्रमा-
ल्यानुलेपना । चलत्कुण्डलिनी श्यामा रेवती ते
प्रसीदत । लम्बा कराला विनता तथैव बह्वुत्विका ।
रेवती सततं माता सा ते देवी प्रसीदत” ४ ।

“अथातः पूतनाप्रतिषेधं व्याख्यास्यामः । कपोतवङ्गाऽर-
लुको वरुणः पारिभद्रकः । आस्फोता चैव योज्याः स्युर्वा-
लानां परिप्रेचने । वचा वयस्या गोलोमी हरितालं मनः
शिला । कुष्ठं सज्जरसञ्चैव तैलार्थं वर्गं द्रव्यते । हितं
हतं तगाक्षीर्यां सिद्धं मधुरकोषु च । कुष्ठतालीशखदिरं
चन्दनस्यन्दने तथा । देवदारुवचाहृङ्कुकुष्ठं गिरिकद-
म्बकः । एलाहरेणवश्चापि योज्या उद्धूपने सदा । ग-
न्धनाकुलिकुम्भीकामञ्जानो वदरस्य । कर्कटास्यिष्ट-
तञ्चैव धूपनं सर्पपैः सह । काकादनीं चित्रफलं वि-
म्बीं गुञ्जाञ्च धारयेत् । मत्स्योदनञ्च कुर्वीत क्षरं
पल्लवं तथा । शरावसम्पुटे क्त्वा बलिं सून्यग्रहे हरेत् ।
उच्छिष्टेनाभिषेकेण शिरसि स्नानमिष्यते । पूज्या च
पूतना देवी बलिभिः सोपहारकैः । मलिनाम्बरसंवी-
ता मलिना रूक्षमूर्द्धजा । सून्यागाराश्रिता देवी दारकं
पाठ पूतना । दुर्धर्शना सुदुर्गन्धा कराला मेघका-
लिका । भिन्नागाराश्रया देवी दारकं पाठ पूतना” ५ ।

“अथातोऽश्वपूतनाप्रतिषेधं व्याख्यास्यामः । तित्तकद्रु-
मपत्वारणं कार्यः काथोऽवसेचने । सुरासौवीरकं कुष्ठं
हरितालं मनःशिला । तथा सज्जरसञ्चैव तैलार्थमुपदि-
श्यते । पिप्पलः पिप्पलीमूलं वर्गो मधुरको मधु । शालपर्णी
दहल्यौ च हतार्थमुपदिश्यते । सर्वगन्धैः प्रदेहश्च गा-
त्रेष्वङ्घ्रिषु शीतलैः । पूरीषं कौक्कुटं केशांश्चर्मा सर्प-
त्वचन्तथा । जीर्णाञ्च भिक्षुसङ्काटीं धूपनायोपकल्पयेत् ।
कुक्कुटीं मर्कटीं शिम्बीमन्ताञ्चापि धारयेत् । मांसमांसं
तथा प्रकं शोणितञ्च चतुःपथे । निवेद्यमन्तञ्च गृहे